

ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО ФУТБОЛУ В СТРУКТУРІ ФІФА

Лариса Таран, к.фіз.вих., доцент
Олена Тарасевич, к.фіз.вих

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Вступ. Діяльність Міжнародної федерації футбольних асоціацій (Fédération internationale de football association – ФІФА) спрямована на розвиток футболу у світі, на цей час об'єднує 211 асоціацій членів організації. У ФІФА існують керівні органи з розвитку футболу, де додатково створені структури, що підсилюють розвиток жіночого футболу. Відповідно до Статуту ФІФА переслідує цілі [3], серед яких зокрема – сприяти розвитку жіночого футболу та повній участі жінок на всіх рівнях управління футболом.

Мета дослідження полягає у визначенні інституцій з підтримки розвитку жіночого футболу у структурі ФІФА.

Матеріал і методи дослідження. Матеріалом дослідження була інформація про діяльність та організаційну структуру Fédération internationale de football association. Методи дослідження: аналіз і узагальнення даних, проблемно-пошуковий та логічний методи.

Результати дослідження та їх обговорення. Структурований підхід до формування світового жіночого футболу був закладений у програмах FIFA [2, 5]: Women's football development programmes and guidelines 2015-2018, FIFA Women's Football Strategy 2018-2022 та Women's football strategy 2024-2027.

Серед стратегічних цілей ФІФА [4] відповідно до Стратегії жіночого футболу на 2023-2027 рр. зазначені наступні: перегляд статуту ФІФА, реформа системи трансферів, технологічний розвиток, юнацькі турніри, розвиток та академії FIFA, соціальна відповідальність, чемпіонати світу з футболу серед жінок та ін.

Стратегічні цілі ФІФА спрямовані на всебічний розвиток футболу та проведення змагань. Організація з 2016 року вживає заходів для відновлення довіри до керівного органу світового футболу та забезпечення його підзвітності, а також для того, щоб зробити футбол справді глобальним. Серед стратегічних цілей ФІФА знаходиться всебічна підтримка змагань для жінок на найвищому рівні – Чемпіонату світу з футболу серед жінок 2023 (Австралія та Нова Зеландія), який вже відбувся та відповідно наступного Чемпіонату світу з футболу серед жінок 2027 (США).

У структурі ФІФА серед 35 незалежних комітетів та постійних комісій створені 5 комітетів та комісій задля підтримки жіночого футболу [1]:

- 1) Комітет зі змагань жіночих національних команд та комісія з жіночих змагань (20 осіб).
- 2) Комітет жіночих клубних змагань та комісія жіночих міжклубних змагань (10 осіб).

3) Комітет молодіжних змагань серед дівчат та комісія жіночих молодіжних змагань (7 осіб).

4) Комітет зацікавлених сторін жіночого футболу (10 осіб).

5) Комітет з розвитку жіночого футболу (28 осіб).

До складу комітетів та комісій з жіночого футболу у структурі ФІФА входять виключно тільки жінки [1]. Серед представниць України у зазначених структурах арбітриня Катерина Монзуль, яка входить до складу Комітету зацікавлених сторін жіночого футболу.

У співпраці з комітетами та комісіями підтримки жіночого футболу ФІФА розроблено 13 програм розвитку жіночого футболу [2, 5] задля досягнення мети – 60 мільйонів жінок-футболісток до 2027 року:

1. Стратегія жіночого футболу (Women's Football Strategy) – допомога у розробці національних стратегій розвитку.

2. Промо-кампанія жіночого футболу (Women's Football Campaign) – заходи для залучення дівчат до футболу через фестивалі та масові події.

3. Розвиток ліг (League Development) – підтримка у створенні та вдосконаленні національних жіночих ліг.

4. Ліцензування клубів (Club Licensing) – впровадження систем ліцензування для професіоналізації жіночих клубів.

5. Розвиток спроможності адміністраторів (Capacity-Building for Administrators) – навчальні семінари та воркшопи для жінок-адміністраторок.

6. Жінки в лідерстві у футболі (Women in Football Leadership) – програми для просування жінок на керівні посади у футбольних структурах.

7. Менторство для тренерок (Coach Mentorship) – підтримка жінок-тренерок через наставництво.

8. Глобальний бенчмаркінг жіночих ліг (Global Benchmarking of Women's Leagues) – аналіз та порівняння жіночих ліг для підвищення їхнього рівня.

9. Елітний перформанс: менторство для тренерок (Elite Performance: Coach Mentorship) – спеціалізоване менторство для тренерок елітного рівня.

10. Елітний перформанс: підготовка жіночих збірних (Elite Performance: Women's National Team Preparation) – підтримка національних збірних у підготовці до змагань.

11. Освітні стипендії для тренерів (індивідуальні) (Coach Education Scholarships (Individuals)) – фінансування навчання та сертифікації окремих тренерок.

12. Освітні стипендії для тренерів (групові) (Coach Education Scholarships (Groups)) – підтримка групового навчання тренерок.

13. Комерційна стратегія (пілотна програма) (Commercial Strategy (pilot programme)) – допомога у розробці комерційних моделей для жіночих ліг та клубів.

Висновки. Сприяння розвитку жіночого футболу та участі жінок в управлінні футболем закріплено у Статуті Міжнародної федерації футбольних асоціацій. Для інституційної підтримки жіночого футболу у структурі ФІФА створено 5 комітетів та комісій, до роботи в яких залучені жінки. Практична

реалізація підтримки жіночого футболу передбачає 13 програм розвитку жіночого футболу, завдяки яким національні асоціації можуть отримати конкретну підтримку відповідно до своїх потреб і рівня розвитку.

Список використаної літератури.

1. FIFA Council, Independent Committees and Standing Committees. URL: <https://digitalhub.fifa.com/m/2b56eea96eb01c65/original/FIFA-Council-Independent-Committees-and-Standing-Committees.pdf>
2. FIFA. Women`s Football Strategy 2023-2027. URL: https://digitalhub.fifa.com/m/20fa5c47260692aa/original/FIFA-Women-s-Football-Strategy-2018-2027_ES.pdf
3. FIFA-Statutes-2024. URL: <https://digitalhub.fifa.com/m/16d1f7349fa19ade/original/FIFA-Statutes-2024.pdf>
4. Strategic objectives for the global game: 2023-2027. URL: https://digitalhub.fifa.com/m/38577b5ce4c3cc23/original/FIFA-Strategic-Objectives-for-the-Global-Game_2023_2027_EN.pdf
5. Women`s football development programmes and guidelines 2015-2018. URL: <https://digitalhub.fifa.com/m/4a0f6da8d4731077/original/i95clphzcaq2uc71agpx-pdf.pdf>